

Koncert z cyklu "Rok Wazowski", 24 lutego 2019 r.

24 lutego 2019 r.

godz. 18.00

Sala Wielka

Claudio Monteverdi – *Orfeusz*

PREMIERA

„*Orfeusz* Monteverdiego nie należy do tych jednoznacznych dzieł, które tłumaczą się tylko w jeden sposób i mają jedną warstwę, jedną płaszczyznę znaczeń. Przeciwnie – zaliczyć go trzeba do tych arcyutworów ludzkiego ducha, które komunikują nam znacznie więcej, niż ujawnia ich fabuła rozumiana dosłownie jako pewien ciąg wydarzeń dramatycznych” – tak pisze Ewa Obniska, autorytet najwyższej próby.

Zaiste, Monteverdi dokonał dzieła o kardynalnym znaczeniu dla dziejów kultury europejskiej. Tworząc sceniczną postać Muzyki, uwolnił muzykę od obowiązku dźwigania Słowa, a uczynił ją skrzydlatym żywiołem metafizycznej wolności Słowa. Dla Monteverdiego Muzyka była rzeczywistym i absolutnym początkiem opery, a paradoksalnie służyła prymatowi słowa. Dla tejże Muzyki kompozytor niejako stworzył Ołtarz – symboliczną przestrzeń jej rozbrzmiewania, tak by mogła definiować scenariusz ruchu – czyli topografię Orfeusza: kompozycję, rytm, strukturę gestu, dynamikę wzajemnych relacji. Harmonizując śpiew i ruch w jednorodny kształt sceniczny stanowi pierwszą lekcję praktycznego postępowania reżysera z partyturą w operze.

Świadomość zamierzonego efektu muzycznego oraz możliwość uzyskania na scenie odpowiadającego mu efektu teatralnego jest perfekcyjnie, ale w sposób nieoczywisty zapisana w tekście partytury. Kompozytor zapisał językiem muzyki to, czego doświadczyć ma widz patrzący na przedstawienie. Gdy w ten sposób czytamy partyturę, udaje się nam ją przełożyć na znaki teatralne i doprowadzić do rezultatu scenicznego, którego siła i teatralna uroda nieporównywalna jest z jakimkolwiek innym rozwiązaniem.

Cała partytura Monteverdiego zbudowana jest z emocjonalnych i sonorycznych kontrastów. W swej strukturze nawiązuje do reguł dramaturgii w teatrze starożytnej Grecji. Monteverdi podkreśla całkowitą i absolutną jednorodność muzyki, nadając jej w ten sposób ascetyczny wymiar filozoficzny i mistyczny. Jego muzyka przedstawia w sposób widzialny to, co niewidzialne. W jego partyturze wyrażenie widoczna jest orficka metafizyka oraz wzajemne przenikanie się trzech głównych żywiołów antyku: *omoiosis* – *pathopois* – *katharsis*, tworzących stylistyczną jedność i zupełnie nowy kształt ekspresji dla Prawdy, Dobra i Piękna, rozpiętych między „grecką filozofię” i „europejską teologię”.

Monteverdi w finale swojej genialnej opery to, co mitologiczne przenika tym, co teologiczne i ojciec (Apollo) wraz z synem (Orfeusz) wstępują do Nieba. Ten finał stanowi niezwykle ważny i znaczący akt dla całej późniejszej historii opery w Europie. To iście platońskie zakończenie, w którym miłość Orfeusza jest niewzruszona i pewna, a jego droga nie kończy się tu – na ziemi,

lecz prowadzi do Ojca, do Nieba.

"Orfeo Monteverdiego stanowi operową alegorię świata, która poprzez wiarę odsłania Nadzieję, która prowadzi ku Wiecznej Miłości".

Ryszard Peryt

DYRYGENT KRZYSZTOF GARSTKA

INSCENIZACJA, SCENOGRAFIA, REŻYSERIA według koncepcji RYSZARDA PERYTA

OPIEKA REŻYSERSKA SŁAWOMIR JURCZAK

GEST I RUCH SCENICZNY ROMANA AGNEL

KOSTIUMY I REKWIZYTY MARLENA SKONECZKO

PROJEKCJE MAREK ZAMOJSKI

ŚWIATŁO PIOTR RUDZKI

PRZYGOTOWANIE ZESPOŁU WOKALNEGO LILIANNA KRYCH

OBSADA

ORFEO KAROL KOZŁOWSKI

EURIDICE, LA MUSICA MARTA BOBERSKA

SPERANZA ANETA ŁUKASZEWICZ

MESSAGGERA ANNA RADZIEJEWSKA

PROSERPINA OLGA PASIECZNIK

PASTORE (ALTO) MARCIN GADALIŃSKI

PASTORE (TENORE) ZBIGNIEW MALAK

PASTORE (TENORE) MIKOŁAJ ZGÓDKA

NINFA JULITA MIROSŁAWSKA

CARONTE SŁAWOMIR JURCZAK

PLUTONE MARCIN PAWELEC

APOLLO, ECO SYLWESTER SMULCZYŃSKI

ZESPÓŁ WOKALNY POLSKIEJ OPERY KRÓLEWSKIEJ

CAPELLA REGIA POLONA

Bilety do nabycia w naszej kasie lub online w cenie 100 zł (normalny) i 50 zł (ulgowy).

- [Afisz.pdf](#) (1.2 MB) -